

Posudek

na rigorózní práci Mgr. Ondřeje B r o s t í k a , napsanou na téma „Ochrana osobnosti v mediálním právu“ (stran 112; připojen seznam použité literatury, jakož i seznam judikatury Evropského soudu pro lidská práva, Ústavního soudu ČR, Nejvyššího soudu, vrchních soudů, krajských soudů, jakož i Soudního dvora Evropské unie a zahraničních soudů).

Předložená rigorózní práce je jako celek kromě úvodu a závěru rozdělena do čtyř velkých kapitol. V první z nich se rigorózní zabývá obecnou problematikou všeobecného osobnostního práva, ve druhé mediálním právem, ve třetí ochranou osobnosti tak, jak se projevuje v soudní judikatuře, zatímco ve čtvrté kapitole zaměřil rigorózní svou pozornost na úpravu v nově přijatém občanském zákoníku.

Obecně lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako velmi dobře připravené a zároveň velmi solidně zpracované pojednání. V něm rigorózní vedle využití poznatků poměrně bohaté právní teorie věnuje oprávněně značnou pozornost i soudní judikatuře, a to nejen české, včetně ústavní, nýbrž i evropské. Tím si rigorózní vytvořil dobré předpoklady k tomu, aby se v kapitole čtvrté mohl se znalostí věci zaměřit na rozbor (analýzu) úpravy ochrany osobnosti v nově přijatém občanském zákoníku.

V první řadě je třeba předeslat, že rigorózní správně chápe postavení mediálního práva v systému práva. Je to i podle něho speciální, zároveň však integrální součást občanskoprávní úpravy ochrany osobnosti a spolu s ní nedílná součást českého soukromoprávního řádu vůbec. Se znalostí oblasti mediálního práva orientuje své analytické schopnosti na dva její hlavní instituty ochrany osobnosti, tj. na právo na odpověď, jakož i na právo na dodatečné sdělení. V této souvislosti příležitostně upozorňuje, zároveň však konkrétně dokládá, vnitřní propojení mezi těmito dvěma specifickými právními prostředky ochrany v mediální oblasti na straně jedné a obecnou občanskoprávní ochranou osobností na straně druhé. Za

nesporné pozitivum práce lze považovat důkladné a vhodné využívání obsáhlé české judikatury o ochraně osobnosti, včetně ne tak četné, leč zásadní judikatury Ústavního soudu. Ve zkoumané oblasti je namístě rigorózní konfrontace svých závěrů i s evropskou soudní judikaturou.

Při hodnocení úpravy ochrany osobnosti v novém občanském zákoníku rigorózní nejprve zdůrazňuje, že založením právní úpravy ochrany osobnosti na přirozenoprávní teorii dochází podle něho k výraznému zesílení ochrany práv spojených s osobností člověka.

V této souvislosti však bude při ústní obhajobě namístě, aby rigorózní blíže osvětlil své stanovisko k vzájemnému vztahu vzpomínaných přirozených práv člověka na straně jedné a základních práv a svobod zakotvených v Listině základních práv a svobod na straně druhé. Spolu s tím bude rovněž na místě rigorózního bližší objasnění právní věty § 81 odst. 1, podle kterého je chráněna osobnost člověka včetně jeho přirozených práv.

V závěru své práce rigorózní zaměřuje svou pozornost k problematice, která sice souvisí i se zpracovávanou tematikou, zároveň však z ní značně vykračuje. Jde mu o to, zda tak rozsáhlá a razantní rekonstrukce soukromého práva, která byla u nás provedena v současném právním prostředí, byla skutečně zapotřebí. Rigorózní má za to, že platný občanský zákoník přes všechny své vady a nedostatky je nadále (rigorózní měl zřejmě na mysli ještě po určité dobu) použitelný se zdůvodněním, že aplikační praxe se s ním již naučila dobře pracovat. Nakonec dochází k závěru, že přes určitá dílčí vylepšení, která nová občanskoprávní úprava přinesla oproti stávající současné platné právní úpravě, může na druhé straně způsobit v českém právním prostředí určitý zmatek. To vše však může spolehlivě ověřit až budoucí praxe.

Je třeba říci, že jde o legitimní názor, který zazníval již v době přípravy nového občanského zákoníku a zvláště se zvýraznil zejména v konečné fázi jeho přípravy (projevem toho byla diskuse z jednání o odložení účinnosti nového občanského zákoníku či nikoliv). K tomu lze uvést, že česká společnost v nových společenských a právních

podmínkách nový občanský zákoník vyžaduje (zásadní novela občanského zákoníku provedena v 90.letech byla považována většinou za provizorní). Otázkou však nadále zůstává, zda nový občanský zákoník měl být přijat v takové podobě, která nová úprava přinesla, právě tak jako zůstává otázka, zda nový občanský zákoník tak široce pojatý má být přijímán v době, kdy i naše společnost prochází řadou významných změn, a to jak vnitřních, tak zejména vnějších. V poslední době se stala stěžejní a otevřenou otázkou, zda zachovat již stanovenou účinnost nově přijatého občanského zákoníku (1.1.2014), anebo zda zejména s ohledem na zajištění důkladné přípravy právní praxe tuto účinnost odložit. I k této otázce se lze při ústní obhajobě vrátit. V této souvislosti lze jen připomenout, že sama evropská soukromoprávní legislativa nepřikročila k všeobecné úpravě soukromého práva - ve formě evropského občanského zákoníku - nýbrž že svou pozornost po provedení velmi důkladných analýz a srovnání právních praxí jednotlivých členských států, a to i včetně anglosaské oblasti, přikročila pouze k úpravám jeho určitých segmentů (např. práva spotřebitelů), jakož i stanovení zásad (např. smluvního práva, deliktního práva).

Závěrem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce jako celek představuje pro své obsahové zpracování velmi solidní pojednání o zvolené soukromoprávní problematice. Přesvědčuje nejen o určitých analytických schopnostech jejího zpracovatele, nýbrž zároveň o jeho způsobilosti zamyslet se i nad obecnější občanskoprávní problematikou.

Práce je i ze systematického hlediska přehledně členěna. Je i na patřičné úrovni ze stylisticko-jazykového hlediska.

Práce je způsobilá stát se předmětem ústní obhajoby.

Prof.JUDr. Jiří Š v e s t k a , DrSc

